

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра міжнародних відносин та права

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

“Транскордонне співробітництво в умовах збройних конфліктів”

7 листопада 2023

Одеса, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра міжнародних відносин та права

МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ

**«ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В
УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ»**

7 листопада 2023 року

Одеса, 2023

Транскордонне співробітництво в умовах збройних конфліктів: матеріали круглого столу (м. Одеса, 7 листопада, 2023 р.). м. Одеса, 2023. 108 с.

Редакційна колегія:

Сайчин О. С. академік Української академії наук, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Інституту права ім. Князя Володимира Великого МАУП, адвокат, член Одеської обласної колегії адвокатів

Прилуцька А. Є. кандидат філософських наук, професор, завідувач кафедри документознавства Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», Відмінник освіти України

Гегечкорі О. В. доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії Національної гвардії України

Чістякова І. М. кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин та права Національного університету «Одеська політехніка»

Кривдіна І. Б. кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та права Національного університету «Одеська політехніка»

Озернюк Г. В. кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та права Національного університету «Одеська політехніка», адвокат, член Одеської обласної колегії адвокатів

Відповідальні за випуск: Озернюк Г.В., Чістякова І.М.

Матеріали подано в авторській редакції. Редакційна колегія не завжди поділяє висловлені позиції та не несе відповідальності за їх зміст.

ЗМІСТ

Бабіна В. О. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК ШЛЯХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	6
Бзіта А. В. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	9
Balan Oleksandr, Shepel Maryna, Yurii Chyzhevskiy PUBLIC ADMINISTRATION OF THE ODESA REGION'S ECO-TOURISM DEVELOPMENT IN THE WAR AND POST-WAR PERIODS.....	11
Білан А. М. ГУМАНІТАРНИЙ АСПЕКТ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	15
Білоусов О. ЯКІ ПОГЛЯДИ НА УКРАЇНУ МАЮТЬ ПАРТІЇ ПОЛЬЩІ.....	17
Бойко І.М. ДОСВІД ІЗРАЇЛЮ В РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО ПАРТНЕРСТВА В УМОВАХ КОНФЛІКТУ.....	17
Бурка М. В. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	20
Гавриленко Н. БРИТАНСЬКА РЕАКЦІЯ НА ІЗРАЇЛЬСЬКО-ПАЛЕСТИНСЬКИЙ КОНФЛІКТ.....	21
Гегечкорі О. В. ЗСУ: МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	23
Гедін М. С. МОТИВАЦІЯ ТУРИСТІВ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТУРИЗМУ.....	24
Гречко Н.О. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	26
Гринько Д. Ю. ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ НОРМИ ПРАВА СПРЯМОВАНІ ПРОТИ КАТУВАННЯ ЯКІ ВЧИНЯЛИСЯ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ.....	29
Іващенко А. Г., Городецька Т. Б. ОГЛЯД ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	31
Джулінська О.Ю. ВИТОКИ ТА ПРОЦЕС ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	34
Жмак М. ДИПЛОМАТИЧНІ ЗУСИЛЛЯ ЄС ДЛЯ СПРИЯННЯ МИРНОМУ ВИРІШЕННЮ КОНФЛІКТІВ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ДОВГОТРИВАЛОГО МИРУ В СВІТІ.....	36
Котов І.Д. ТРАНСФОРМАЦІЯ СПІВПРАЦІ КИЄВА ТА ПАРИЖА В КОНСЕКВЕНЦІЇ АНЕКСІЇ РФ ПІВОСТРОВА КРИМ ТА ІНТЕРВЕНЦІЇ НА СХІД УКРАЇНИ.....	38

Ковришин В.В. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	42
Кубко В. П. ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ.....	44
Кудлай І. В. РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ.....	47
Латишева В. В. МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ ТА ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.....	51
Latova M., Baklanova N. CHALLENGES FOR CROSS-BORDER COOPERATION. MOLDOVA AND TRANSNISTRIA.....	53
Левашов Д. І. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	55
Митрофанов І.О. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	56
Мацука В. М. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ПРИКОРДОННОМУ ПРОСТОРІ.....	59
Мельник Ю. П. ВПЛИВ ЗМІЦНЕННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА УКРАЇНИ НА ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОНАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА З РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....	62
Моїсеєва Т. М. ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА БРИГАДА (ЛитПолУкрбриг): СТВОРЕННЯ, ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ.....	63
Мошняга А. В. ГРОМАДСЬКА ДУМКА СТОСОВНО ПИТАНЬ МІГРАЦІЇ: РОЛЬ ЗМІ.....	67
Ніколіна І. І. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ.....	69
Озернюк Г.В. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСКОРДОННОГО АСПЕКТУ СПІВРОБІТНИЦТВА.....	69
Павленко К. В. ДОСВІД ІНТЕГРАЦІЇ ПОЛЬЩІ ДО ЄС.....	73
Прилуцька А.Є. КРИТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ЯК ОБ'ЄКТ НОРМАТИВНО- ДОКУМЕНТОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ.....	75

У контексті даної теми показовим є доволі контрастне ставлення литовців до неєвропейських біженців та біженців з України.

Першою країною, яка відчула на собі проведення політики гібридної війни через створення потоку біженців через Білорусь стала Литва. Мова йде про події літа 2021 року.

За результатами дослідження, опублікованого Diversity Development Group в листопаді того ж року спостерігалася зміна ставлення литовської громадськості до мігрантів в негативний бік [1]. Збільшилась кількість респондентів, що заявили про те, що вплив мігрантів на суспільство та державу є відчутним. Так, 85% учасників опитування погодилися з твердженням, що «мігранти/біженці можуть сприяти зростанню злочинності в Литві», а 82% погодилися, що «мігранти/біженці можуть викликати соціальні заворушення».

Основні ЗМІ висвітлювали міграційну кризу упереджено і однобоко, виключно як гібридну агресію Білорусі, а мігрантів – як «зброю гібридної війни». Репортажі про мігрантів містили лише статистичні данні про кількість прибулих і не надавали інформації про склад міграційних потоків, де були представлені в тому числі жінки, діти, люди з обмеженими можливостями та люди похилого віку. Не надавалася також інформація щодо питання дотримання прав людини та не висвітлювалася ситуація в країнах, з яких люди тікають – Сирії, Іраку, Афганістані, країни Африки та ін. Негативне ставлення литовського суспільства до мігрантів стало логічним наслідком такої подачі інформації.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну значна кількість українців були змушені покинути країну, і частина з них знайшла притулок у Литві. Ставлення литовців до них виявилось сприятливішим, ніж до попередньої групи мігрантів. Якщо дослідити публікації LRT TELEVIŽIJA за перші місяці повномасштабної війни, то подача інформації була нейтральною або позитивною, і здебільшого це було інформування про кількість біженців і як допомогти біженцям/ де і як біженці можуть отримати допомогу.

Результати дослідження, опублікованого Diversity Development Group в восени 2022 року показали, що негативний настрій відносно біженців зменшився [2]. Дані дослідження свідчать про зменшення соціальної дистанції до біженців та збільшення підтримки в наданні допомоги та організації інтеграційних послуг. Показовим є той факт, що соціальна дистанція також зменшилася стосовно сирійців, іракців та інших мусульман. Це пояснюється зниженням уваги медіа та політичних представників до цих груп, особливо маючи на увазі, що вона була негативною.

Отже, засоби масової інформації впливають на сприйняття суспільством питань, пов'язаних з міграцією, тому вони мають намагатися представити об'єктивну та збалансовану картину міграції. Особлива увага приділяється цьому питанню тому, що для багатьох основним джерелом інформації про різні групи біженців та мігрантів залишаються саме ЗМІ і люди формують свою думку про іммігрантів не на основі особистого досвіду, а на основі інформації від різних ЗМІ.

Література:

1. OHCHR report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/2022-04/SienosGrup%C4%97Submission.pdf>

2. Visuomenės nuostatų apklausa: kaip keičiasi požiūris į pabėgėlius ir migrantus iš ne ES šalių? 15min.lt [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/visuomenes-nuostatu-apklausa-kaip-keiciasi-poziuiris-i-pabegelius-ir-migrantus-is-ne-es-saliu-56-1960138>

3. Кравчук В.М., Дмитрусь О.А. Вплив ЗМІ на формування громадянської свідомості report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/6_2015/4.pdf
4. Фролова О. М., Мирончук Л. М. Стратегічні комунікації як засіб врегулювання міграційної кризи в єс. Політичне життя С 136-140

Ніколіна І.І.

кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри менеджменту та адміністрування
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
e-mail: i.nikolina@vtei.edu.ua

РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ

Повномасштабна війна призвела до значних втрат, і саме зараз, коли вона триває, необхідно розпочати планування відновлення країни. Цій проблематиці приділено увагу у вітчизняних і зарубіжних дослідженнях.

Метою даної роботи є узагальнення бачення дослідників щодо місця органів місцевого самоврядування в післявоєнній віднові України на основі праць «Ecoaction's Principles of the Green Post-war Reconstruction of Ukraine», «Ecoaction's Principles of the Green Post-war Reconstruction of Ukraine», «Ukraine's Post-War Reconstruction Strategy: Breaking Free of the Soviet Economic Legacy» [1 – 3].

Дослідження «Ecoaction's Principles of the Green Post-war Reconstruction of Ukraine» містить сформульовані основні принципи відновлення України після війни, спрямовані на сталий розвиток економіки та громад України, засновані на екологічному підході:

- впровадження системних рішень;
- проведення декарбонізації та децентралізації енергетичного сектора;
- розвиток стійких і децентралізованих агропродовольчих систем забезпечення;
- прозорості та участі громадськості в процесі прийняття рішень;
- використання найкращих доступних технологій і практик;
- здійснення сталого розвитку міст і регіонів;
- забезпечення збереження екосистем і природних ресурсів України [2].

Успішна відбудова поствоєнної України, на думку авторів «Challenges and opportunities of LRAs' involvement in the reconstruction of Ukraine» [1], вимагає врахування наступних факторів:

– посилення місцевого лідерства та інституційного потенціалу (місцева влада повинна бути ключовим гравцем у визначенні пріоритетів, впровадженні та контролі за реалізацією проєктів);

– зростання власності територіальних громад (відбудовані об'єкти повинні бути адаптовані до місцевих потреб, з метою максимізації користі для жителів громади, що досягається через активне залучення населення в процес управління);

– інклюзивність, справедливість і недискримінація (усі верстви суспільства повинні бути рівноправно представлені в програмі реконструкції, повинен гарантуватися рівний доступ до ресурсів для виконання проєктів, що відповідають місцевим потребам);

- координація, співпраця та згуртованість (має бути налагоджена ефективна координація різних національних та міжнародних учасників співпраці, щоб їхні плани не заважали один одному, а навпаки – сприяли створенню загальної ефективності).

Врахування запропонованих авторами «Challenges and opportunities of LRAs' involvement in the reconstruction of Ukraine» [1] факторів, можливо за реалізації наступних дій:

–зміцнити співпрацю між урядовими інституціями та органами регіональної й місцевої влади;

–провести оцінку потреб українських громад;

–зосередитися на прогресі реформи децентралізації;

–сприяти співпраці між громадами для подальшого розвитку;

–залучати іноземних грантонадавачів та донорів;

–забезпечити координацію зусиль між українською стороною та ЄС.

В праці «Ukraine's Post-War Reconstruction Strategy: Breaking Free of the Soviet Economic Legacy» розглядається дієвість «плану Маршалла», запровадженого після Другої світової війни, наслідки фінансової допомоги для Афганістану, Іраку, Боснії і Герцеговини, які отримали найбільшу допомогу в контексті запитів України до міжнародної спільноти про фінансову допомогу. Аргументується позиція автора щодо розуміння обмеженості майбутніх програм фінансової допомоги. Автор статті наголошує, що жодна країна, яка перейшла від бідності до економічного процвітання, не зробила цього завдяки іноземній допомозі; вона зробила це, запровадивши політику вільного ринку, спрямовану на зростання, яка розв'язала підприємницький запал її власних людей і залучила мільярди доларів іноземних інвестицій [3].

В даний час державне керівництво зосереджує всі рішення та ресурси щодо планування, розподілу фінансування, визначення напрямів, об'єктів відновлення на центральному рівні. Така діяльність віддаляє впливовість місцевих громад та жителів на процеси відновлення та відбудови. На думку М. Primorac, Україні доцільно відмовитися від свого традиційного централізованого підходу до економічного управління.

Вважаємо, що роль держави в процесі відбудови визначальна, але вона полягає в моделюванні структури економіки, врахуванні перспектив національних, а також євроінтеграційних реформ та майбутніх стандартів.

Автор статті [3] вважає, що група західних демократій G7, яка фінансує Україну, повинна створити структуру реконструкції, яка поставить приватний сектор, включаючи регіональний, у центр будь-якого плану підтримки реконструкції. На думку М. Primorac, малі підприємства є справжнім двигуном швидкого та стабільного створення робочих місць, а також відновлення бази оподаткування.

Підсумовуючи основні положення проаналізованих праць, зазначимо, що роль органів місцевого самоврядування в післявоєнній віднові України не є другорядною. Органи публічної влади і державної, і самоврядної, повинні сприймати один одного як рівноправних партнерів.

Література:

1. Anakina T., Salek-Lipcean P., Kovalchuk H. Challenges and opportunities of LRAs' involvement in the reconstruction of Ukraine. URL: <https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/Challenges%20and%20opportunities%20of%20LRAs%E2%80%99%20involvement%20in%20the%20reconstruction%20of%20Ukraine/QG0422023ENN.pdf>

